

اطلس تاریخی سادات ایران

از آغاز ورود تا پایان قرن نهم هجری قمری

سادات فارس

www.ketab.ir

دکتر سید حسن حسینی

- سرشناسه: حسینی، سید حسن، ۱۳۵۵ -
 عنوان و نام پدیدآور: اطلس تاریخی سادات ایران (از آغاز ورود تا پایان قرن نهم هجری قمری)؛ سادات فارس / سید حسن حسینی.
 مشخصات نشر: مشهد: بنیاد پژوهشهای اسلامی، ۱۴۰۱.
 مشخصات ظاهری: ۳۹۰ ص.
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۰۵۷۴-۲.
- وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا.
 موضوع: سادات (خاندان) -- تاریخ؛ Sadat family -- History.
 موضوع: سادات (خاندان) -- نسب‌نامه؛ Sadat family -- Genealogy.
 موضوع: شیعه -- ایران -- تاریخ -- از آغاز تا ۹۰۸ ق؛ Shi'ah -- Iran -- History -- To 1529.
 موضوع: امامزادگان -- ایران -- فارس -- نسب‌نامه؛ Imam's sons -- Iran -- Fars (Province) -- Genealogy*.
 شناسه افروده: بنیاد پژوهشهای اسلامی.
 رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۹۸.
 رده‌بندی کنگره: BP ۵۳/۷.
 شماره کتاب‌شناسی ملی: ۸۸۱۶۲۳۲.

بنیاد پژوهش‌های اسلامی
 آستان قدس رضوی

www.ketab.ir

اطلس تاریخی سادات ایران

از آغاز ورود تا پایان قرن نهم هجری قمری؛ سادات فارس

دکتر سید حسن حسینی

ارزیابان: غلامرضا جلالی، دکتر علی ناظمیان فرد

ویراستار: دکتر محمدرضا بهادری

نمونه خوان: مصطفی جلیلیان مصلحی

ترسیم نقشه‌ها: ابوالفضل زارعی

ترسیم شجرات: پیروز جلالی

حروف نگار: محمود رسولی

طراح جلد: مسعود شاکری

چاپ اول: ۱۴۰۱ / ۳۰۰ نسخه، وزیری / بها: ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال

چاپ و صحافی: مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی

بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی، مشهد: صندوق پستی ۳۶۶-۹۱۷۳۵

تلفن و دورنگار واحد فروش بنیاد پژوهش‌های اسلامی: ۰۵۱-۳۲۲۳۰۸۰۳

www.islamic-rf.ir

info@islamic-rf.ir

حقوق چاپ محفوظ است

فهرست مطالب

۷ سخن ناشر
۹ مقدمه
۱۳ فصل اول: کلیات
۱۳ الف: مفهوم سادات
۱۷ ب: پیشینه پژوهش
۱۹ پ: منابع تحقیق
۲۳ ت: حدود و جغرافیای فارس
۲۵ ث: فارس از ورود اسلام تا پایان قرن نهم هجری
۳۴ ج: مذهب اهل فارس
۳۹ چ: علل و دلایل مهاجرت سادات به فارس
۴۳ فصل دوم: سادات حسنی
۴۳ الف: نسل جعفر بن حسن مثنی
۴۶ ب: نسل موسی العجون
۴۷ پ: خاندان طباطبایی
۶۳ ت: نسل زید بن امام حسن <small>علیه السلام</small>
۶۹ حاصل سخن

۷۱	فصل سوم: سادات حسینی
۷۱	الف: نسل حسین اصغر
۷۹	ب: سادات زیدی
۸۸	پ: سادات افطسی
۸۹	ت: سادات ارقطی
۹۰	ث: نسل عمر اشرف
۹۱	ج: خاندان عریضی
۹۳	چ: سادات دیباجی
۹۴	ح: سادات اسماعیلی
۹۸	خ: نسل ابراهیم بن امام باقر <small>علیه السلام</small>
۹۹	حاصل سخن
۱۰۱	فصل چهارم: سادات موسوی و رضوی
۱۰۱	الف: سادات موسوی
۱۴۳	ب: سادات رضوی
۱۴۸	حاصل سخن
۱۵۱	فصل پنجم: علویان غیر فاطمی و طالبیان غیر علوی
۱۵۱	الف: سادات علوی غیر فاطمی
۱۶۴	ب: سادات طالبی غیر علوی
۱۶۷	حاصل سخن
۱۶۹	فصل ششم: نقش سیاسی سادات فارس
۱۶۹	الف: قیام عبدالله بن معاویه
۱۷۲	ب: قیام‌های عهد عباسیان
۱۷۵	پ: عضدالدوله و سادات فارس

سخن ناشر

عن عبد السلام بن صالح الهروي قال: سَمِعْتُ أبا الحسن عليَّ بنَ موسى الرضا عليه السلام يقول: رَحِمَ اللهُ عبداً أحيأ أمرنا. فقلتُ له: وَكَيْفَ يُحيي أمركم؟ قال: يَتَعَلَّمُ عُلُومَنَا وَيُعَلِّمُهَا النَّاسَ، فَإِنَّ النَّاسَ لَوْ عَلِمُوا مَحَاسِنَ كَلَامِنَا لَاتَّبَعُونَا.^۱

حمد و سپاس بی حد خداوند بزرگ و دانا را سرزد که غایت آفرینش انسان را معرفت و عبودیت ذات مقدس خود قرار داد و فرمود: «وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ»^۲. درود بر پیامبران الهی به سبب حضرت خاتم انبیاء محمد مصطفی صلی الله علیه و آله که با تزکیه و تعلیم کتاب و حکمت، زمینه ساز تحقق این هدف متعالی شدند و سلام بر امامان معصوم علیهم السلام به خصوص عالم آل محمد صلی الله علیه و آله حضرت امام علی بن موسی الرضا علیه السلام که ستارگان پرفروغ آسمان معرفت و عبودیت اند و راهنمایان بشر در صراط مستقیم معرفت و بندگی، و رحمت خدا بر عالمان و پژوهشگرانی که در طول تاریخ با فراگیری و نشر علوم و معارف اسلامی به احیای امر امامت و ولایت پرداخته و مردم را با زیبایی های فرهنگ اصیل اهل بیت علیهم السلام آشنا ساخته اند.

بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی بر اساس نگاه ژرف تولیت فقید

۱. ابن بابویه، محمد بن علی، عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۱، ص ۳۰۷؛ از امام رضا علیه السلام شنیدم که می فرمود: خدا رحمت کند کسی را که امر ما را زنده کند. عرض کردم: امر شما را چگونه زنده کند؟ فرمود: علوم

ما را فراگیرد و به مردم بیاموزد، که اگر مردم زیبایی های کلام ما را بدانند، از ما پیروی خواهند کرد.

۲. ذاریات (۵۱): ۵۶ «و جن وانس را نیافریدم؛ مگر برای آنکه مرا بپرستند».

این آستان ملک پاسبان در سال ۱۳۶۳ به دستور معظّم له تأسیس شد و با الهام از منویات رهبر کبیر انقلاب اسلامی، حضرت امام خمینی علیه السلام و دیدگاه‌های حکیمانه خلف صالح ایشان، مقام معظّم رهبری، حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای مدظله العالی، و رهنمودهای تولیت معرّز جناب حجت الاسلام والمسلمین مروی، با تشکیل گروه‌های پژوهشی و استفاده از نخبگان حوزه و دانشگاه، در راستای تأمین نیازهای فرهنگی جامعه و نظام اسلامی و نسل جوان و زائران بارگاه منور رضوی، به پژوهش و نشر علوم و معارف اسلامی نبوی و سیره اهل بیت عصمت علیهم السلام پرداخته و به فضل الهی به توفیقات ارزنده‌ای دست یافته است.

سادات به عنوان خاندان پیامبر صلی الله علیه و آله و وابستگان نسبی به ایشان، در طول تاریخ اسلام، تحت شرایط مختلف و به دلایل گوناگون به مهاجرت و جابه‌جایی اقدام کرده‌اند. از جمله مناطقی که پذیرای آن‌ها شده، ناحیه فارس بود که مهاجرت سادات به این منطقه از قرن دوم هجری شروع شد و در تمام سده‌ها و سال‌های بعد ادامه یافت. نتیجه این روند، استقرار سادات در این نواحی و تشکیل خاندان‌هایی از آن‌ها بود. اطلس تاریخی سادات ایران، در بخش مربوط به فارس، به چگونگی ورود و استقرار، کانون‌های تجمع، خاندان‌های مهم و بخشی از نقش اجتماعی سادات در این سرزمین اختصاص دارد که با ارائه محتوا، نقشه و تبارنامه‌ها به شیوه‌ای نوبه این کار پرداخته است.

بنیاد پژوهش‌های اسلامی
آستان قدس نبوی